

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 16. juni 2023
(OR. en)

10770/23

**Interinstitutionel sag:
2023/0180(NLE)**

**ACP 59
WTO 81
RELEX 750
COAFR 205
FDI 9**

FORSLAG

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	16. juni 2023
til:	Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union
Komm. dok. nr.:	COM(2023) 312 final
Vedr.:	Forslag til RÅDETS AFGØRELSE om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne af aftalen om fremme af bæredygtige investeringer mellem Den Europæiske Union og Republikken Angola

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2023) 312 final.

Bilag: COM(2023) 312 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 16.6.2023
COM(2023) 312 final

2023/0180 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne af aftalen om fremme af bæredygtige investeringer mellem Den Europæiske Union og Republikken Angola

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

I 2020 indeholdt Den Europæiske Unions (EU's) omfattende strategi over for Afrika et forslag om at "*udvikle mere ambitiøse ordninger for at lette, tiltrække og støtte investeringer i Afrika*"¹.

Republikken Angola (i det følgende benævnt "Angola") er den 7. største investeringsdestination for investorer fra EU på det afrikanske kontinent og tegner sig for 5,4 % af EU's beholdning af udenlandske direkte investeringer ("FDI") (9,9 mia. EUR i FDI i 2020). Angolas økonomi er i øjeblikket baseret på landets rigelige råstoffer og energiressourcer, men landet forsøger at diversificere sin økonomiske model og har i de seneste år gjort en betydelig indsats for at forbedre investeringsklimaet for udenlandske og lokale investorer. Angola står over for at skulle indlede forhandlinger om at tilslutte sig den økonomiske partnerskabsaftale (ØPA) mellem EU og ØPA-gruppen for Det Sydafrikanske Udviklingsfællesskab ("SADC"). ØPA'en indeholder imidlertid ikke specifikke bestemmelser om investeringer.

Den 8. september 2020 udsendte Europa-Kommissionens ledende næstformand, Valdis Dombrovskis, og Angolas handels- og industriminister, Victor Fernandes, en fælles erklæring, der bekræftede "*deres hensigt om at indlede sonderende drøftelser om en investeringsaftale mellem EU og Angola i tillæg til ØPA'en med fokus på investeringsfremme*".²

Den 23. marts 2021 vedtog Kommissionen en henstilling med henblik på Rådets afgørelse³ om bemyndigelse til at indlede forhandlinger med Angola om en aftale om investeringsfremme. Den 26. maj 2021 gav Rådet for Den Europæiske Union bemyndigelse til at indlede forhandlinger⁴ og vedtog forhandlingsdirektiver.

Den 22. juni 2021 indledte EU og Angola forhandlinger om en aftale om fremme af bæredygtige investeringer (i det følgende benævnt "aftalen"). Efter fire forhandlingsrunder afsluttede EU og Angola forhandlingerne den 18. november 2022.

Det overordnede mål med denne aftale er at forbedre investeringsklimaet og fremme mobilisering og fastholdelse af investeringer mellem EU og Angola på grundlag af moderne og forenkede regler, foranstaltninger og procedurer vedrørende udenlandske direkte investeringer. Derigennem fremmer aftalen bæredygtig udvikling, økonomisk vækst og jobskabelse og styrker de bilaterale investeringsforbindelser mellem EU og Angola. Aftalen udgør også en solid platform, der bidrager til diversificeringen af Angolas økonomi og landets integration i den globale økonomi.

Denne aftale er den første aftale om investeringsfremme, som EU nogensinde har forhandlet, og vedlagte forslag til Rådets afgørelse udgør det retlige instrument, der giver bemyndigelse til undertegnelse af aftalen på Den Europæiske Unions vegne.

¹ Fælles meddelelse fra 2020 "Frem mod en omfattende strategi for samarbejdet med Afrika" JOIN(2020) 4 final <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A52020JC0004>.

² https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/84859/5th-angola-eu-ministerial-meeting-joint-way-forward_en.

³ Henstilling med henblik på Rådets afgørelse om bemyndigelse til at indlede forhandlinger om en aftale mellem Den Europæiske Union og Republikken Angola om investeringsfremme, COM(2021) 138 final.

⁴ Rådets afgørelse om bemyndigelse til at indlede forhandlinger med Republikken Angola om en aftale om investeringsfremme, 8441/21 af 20. maj 2021.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

Ovennævnte mål er i overensstemmelse med traktaten om Den Europæiske Union (TEU), hvori det fastslås, at EU bør *"tilskynde til alle landes integration i den internationale økonomi, herunder gennem gradvis afskaffelse af hindringer for international handel"*⁵.

Målene er også fuldt ud i overensstemmelse med målene i Cotonouaftalen⁶ og de generelle principper, der fremmes heri.

Denne aftale svarer til den overordnede aktion 12 ("indgåelse af bæredygtige investeringsaftaler med Afrika og de sydlige nabolande") i Kommissionens gennemgang af handelspolitikken⁷, hvori Kommissionen meddelte, at den havde til hensigt at *"foreslå et nyt bæredygtigt investeringsinitiativ for partnere eller regioner i Afrika og de sydlige nabolande, der er interesserede i dette (...) i form af enkeltstående investeringsaftaler eller som led i moderniseringen af eksisterende handelsaftaler"*.

Denne aftale vil også supplere den fremtidige "aftale om investeringsfremme til udvikling", der i øjeblikket er til forhandling i Verdenshandelsorganisationen.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Målene er i overensstemmelse med andre EU-politikker, navnlig EU's udviklingspolitik.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

- **Retsgrundlag**

I overensstemmelse med Domstolens udtalelse 2/15 om frihandelsaftalen mellem EU og Singapore af 16. maj 2017 vil alle de områder, der er omfattet af aftalen, henhøre under EU's enekompetence og nærmere bestemt under anvendelsesområdet for artikel 207, stk. 1, i TEUF (udenlandske direkte investeringer).

Denne aftale skal derfor undertegnes af Unionen i medfør af en rådsafgørelse, jf. artikel 218, stk. 5, i TEUF, og indgås af Unionen i medfør af en rådsafgørelse, jf. artikel 218, stk. 6, i TEUF, efter Europa-Parlamentets godkendelse.

- **Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)**

Denne aftale omfatter ikke spørgsmål, der falder uden for EU's enekompetence.

- **Proportionalitetsprincippet**

Kommissionens henstilling er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, da indgåelse af en international aftale er det rette instrument til at påtage sig gensidige rettigheder og forpligtelser med et folkeretligt subjekt som f.eks. et andet land.

⁵ Artikel 21, stk. 2, litra e), i TEU.

⁶ Partnerskabsaftale mellem på den ene side medlemmerne af gruppen af stater i Afrika, Vestindien og Stillehavet og på den anden side Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater, som blev undertegnet i Cotonou den 23. juni 2000.

⁷ Meddelelse fra Kommissionen om "Gennemgang af handelspolitikken — en åben, bæredygtig og determineret handelspolitik", COM(2021) 66 final.

Denne aftale forfølger direkte EU's mål inden for foranstaltninger udadtil og bidrager til den politiske prioritet om "EU som en stærkere global aktør". Det stemmer overens med retningslinjerne for EU's globale strategi med hensyn til at samarbejde med andre partnere og forny de eksterne partnerskaber på en ansvarlig måde for at opfylde EU's eksterne prioriteter. Den bidrager til EU's mål om at skabe sikre, diversificerede og modstandsdygtige forsyningskæder⁸ og til EU's handels- og udviklingsmål.

- **Valg af retsakt**

Dette forslag er i overensstemmelse med artikel 218, stk. 5, i TEUF, hvorefter Rådet kan vedtage afgørelser om undertegnelsen af internationale aftaler. Der eksisterer ingen andre retlige instrumenter, der kan anvendes til at nå det mål, der er omhandlet i forslaget.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Efterfølgende evalueringer/kvalitetskontrol af gældende lovgivning**

Ikke relevant.

- **Høringer af interesserede parter**

Fra juni til november 2020 gennemførte Kommissionen en offentlig høring⁹ for at søge input fra Europa-Parlamentet, medlemsstaterne, interesserede parter og civilsamfundet til gennemgangen af Den Europæiske Unions handelspolitik, herunder måder, hvorpå EU's handels- og investeringsforbindelser med nabolandene og Afrika kan styrkes.

Kommissionen hører regelmæssigt de interesserede parter, bl.a. i ekspertgruppen om handelsaftaler¹⁰ og som led i civilsamfundsdialogen¹¹. Forhandlingerne om denne aftale blev navnlig fremlagt og drøftet under civilsamfundsdialogerne den 24. november 2021 og den 17. marts 2023.

Før og under forhandlingerne blev EU-medlemsstaterne desuden regelmæssigt underrettet mundtligt og skriftligt om de forskellige aspekter af forhandlingerne via Rådets Gruppe vedrørende Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS) og Handelspolitikudvalget (eksperter (tjenesteydelser og investeringer)). Europa-Parlamentet blev underrettet via sit Udvalg om International Handel (INTA), navnlig i forbindelse med en særlig workshop¹² den 26. oktober 2022. De tekster, der blev udarbejdet under forhandlingerne, blev rundsendt til begge institutioner.

⁸ Meddelelse fra Kommissionen om *Et sikkert og bæredygtigt udbud af kritiske råstoffer til støtte for den dobbelte omstilling*, COM(2023) 165 final.

⁹ https://policy.trade.ec.europa.eu/consultations/consultation-trade-policy-review_da.

¹⁰ <http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/expert-groups/>.

¹¹ <http://trade.ec.europa.eu/civilsoc/meetdetails.cfm?meet=11531>.

¹² Workshop "Vejen frem for handels- og investeringsforbindelserne mellem EU og Afrika", den 26. oktober 2022.

Desuden har Kommissionen under forhandlingerne på sit websted¹³ offentliggjort og regelmæssigt ajourført rapporter om forhandlingsrunderne, tekstforslagene, pressemeddelelser, faktablade og andet baggrundsinformationsmateriale.

- **Indhentning og brug af ekspertbistand**

Da Kommissionen indledte forhandlingerne, benyttede den sig af ekstern ekspertbistand, der var indsamlet i forbindelse med gennemgangen af investeringspolitikken i Angola¹⁴, som blev gennemført af UNCTAD (De Forenede Nationers Konference om Handel og Udvikling), og en undersøgelse¹⁵ foretaget af Verdensbanken. Begge rapporter blev udarbejdet med finansiell støtte fra EU. UNCTAD's rapport indeholdt oplysninger om Angolas investeringsramme og flaskehalsene i investeringsklimaet. De vedrører ordningen for adgang til og etablering af investeringer, de operationelle bestemmelser samt administrationens kapacitet og koordinering. Disse problemer begrænser Angolas evne til fuldt ud at udnytte sit enorme potentiale med hensyn til at tiltrække investorer i forskellige sektorer. I Verdensbankens rapport blev der peget på, at investorer nævner manglende gennemsigthed og forudsigelighed i kontakten med offentlige organer, pludselige ændringer af love og forskrifter og forsinkelser i forbindelse med indhentning af tilladelser og godkendelser fra forvaltningsmyndigheder som kritiske faktorer, der påvirker deres investeringsbeslutninger i udviklingslandene. Det er disse områder, der vil være omfattet af forslaget.

- **Konsekvensanalyse**

Sideløbende med forhandlingerne gennemførte en ekstern kontrahent en bæredygtighedsvurdering¹⁶, der omfattede Angolas tiltrædelse både af ØPA'en mellem EU og SADC og af aftalen. Målet med undersøgelsen er at identificere de potentielle økonomiske, sociale, menneskerettighedsmæssige og miljømæssige virkninger af bestemmelserne i ØPA'en og aftalen. Inden for rammerne af bæredygtighedsvurderingen hørte kontrahenten interne og eksterne eksperter og gennemførte høringer af interesserede parter både i EU og i Angola.

Bæredygtighedsvurderingen bekræfter aftalens positive indvirkning på Angolas økonomi og fremhæver også komplementariteten mellem aftalen, tiltrædelsen af ØPA'en mellem EU og SADC og den tekniske bistand til støtte for begge processer. Ved bæredygtighedsvurderingen identificeres ikke aftalens negative virkninger for beskæftigelse, arbejdstagerrettigheder, menneskerettigheder eller miljøet.

Bæredygtighedsvurderingen, der dækker både Angolas tiltrædelse af ØPA'en mellem EU og SADC og aftalen, blev udført af den eksterne kontrahent "BKP Economic Advisors".

¹³ https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/southern-african-development-community-sadc/eu-angola-negotiations_da.

¹⁴ Se UNCTAD, *Investment Policy Review of Angola* https://unctad.org/system/files/official-document/diaepcb2019d4_en.pdf.

¹⁵ Se Verdensbanken, *Retention and Expansion of Foreign Direct Investment, Political Risk and Policy Responses* <http://documents1.worldbank.org/curated/en/387801576142339003/pdf/Political-Risk-and-Policy-Responses.pdf>.

¹⁶ Se *Sustainability Impact assessment (SIA) in support of trade negotiations with Angola for EU-SADC EPA accession*, endelig rapport, december 2021, https://circabc.europa.eu/ui/group/09242a36-a438-40fd-a7af-fe32e36cbd0e/library/f9babf9b-6d05-475f-a322-1bfc4e5c9982?p=1&n=10&sort=modified_DESC.

- **Målrettet regulering og forenkling**

Ikke relevant.

- **Grundlæggende rettigheder**

Forslaget berører ikke beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder i Unionen.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Denne aftale har ingen virkninger for Unionens budget.

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

Aftalen omfatter institutionelle bestemmelser, som fastlægger strukturen for gennemførelsesorganerne med henblik på en løbende overvågning af dens gennemførelse, anvendelse og virkninger.

Ved aftalens institutionelle kapitel oprettes der et "udvalg om investeringsfremme", der har til hovedopgave at sikre, at aftalen fungerer ordentligt og effektivt. Ved aftalen etableres også en dialog med civilsamfundet, som finder sted en gang om året i forbindelse med mødet i Udvalget om Investeringsfremme.

- **Forklarende dokumenter (for direktiver)**

Ikke relevant

- **Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget**

Det overordnede mål med denne aftale er at fremme tiltrækning og udvidelse af investeringer mellem EU og Angola med henblik på økonomisk diversificering og bæredygtig udvikling.

Aftalen indeholder fire hovedkapitler:

- forudsigelighed og gennemsigtighed af investeringsrelaterede foranstaltninger, f.eks. ved krav om offentliggørelse af alle investeringslove og -betingelser og fremme af anvendelsen af fælles informationsportaler for investorer
- en strømlining af tilladelsesprocedurer gennem hurtig behandling af ansøgninger og fremme af e-forvaltning
- kontaktpunkter og inddragelse af interesserede parter med henblik på at lette samspillet mellem investorer og administrationen
- investeringer og bæredygtig udvikling ved at indarbejde EU's seneste tilgang til tilsagnene om "handel og bæredygtig udvikling" og ansvarlig forretningsadfærd.

Kapitlet om "Tvistforebyggelse og -bilæggelse" er baseret på samarbejde mellem parterne og på bestræbelser på at søge en indbyrdes aftalt løsning, men omfatter også muligheden for voldgift mellem stater som en sidste udvej i tilgift til reglerne for mægling.

Overordnet set forventes det, at aftalen vil føre til forbedringer af erhvervsklimaet i Angola til gavn for både udenlandske og indenlandske virksomheder. Udenlandske investorer vil derfor

blive tilskyndet til at blive længere og yde et langsigtet bidrag til den lokale økonomi. I tilgift til de eksisterende investorer har aftalen også til formål at tiltrække nye investorer til Angola, navnlig små og mellemstore virksomheder, som har vanskeligere ved at navigere gennem langvarige og komplekse procedurer for at investere i udlandet.

Det forhold, at aftalen forbedrer retssikkerheden for investeringer i alle sektorer, forventes at bidrage til Angolas økonomiske diversificering henimod nye sektorer, som f.eks. fødevareeksport, fremstillingsvirksomhed eller tjenesteydelser. Aftalen indeholder også bestemmelser, der skal styrke forbindelserne mellem udenlandske investorer og indenlandske leverandører.

Endelig integreres der ved aftalen også en vigtig dimension for bæredygtig udvikling i investeringsforholdet mellem EU og Angola, herunder forpligtelser til ikke at svække miljø- eller arbejdsmarkedslovgivningen og -standarderne for at tiltrække investeringer og til ikke at give afkald på eller fravige disse love. Aftalen indeholder også forpligtelser til effektivt at gennemføre internationale arbejds- og miljøaftaler, herunder også Parisaftalen. Aftalen kræver, at parterne fremmer ansvarlig forretningspraksis og styrker det bilaterale samarbejde om investeringsrelaterede aspekter af politikker for klimaændring og ligestilling.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne af aftalen om fremme af bæredygtige investeringer mellem Den Europæiske Union og Republikken Angola

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 207, stk. 4, første afsnit, sammenholdt med artikel 218, stk. 5,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den 6. maj 2021 bemyndigede Rådet Kommissionen til at forhandle om en aftale mellem Den Europæiske Union og Republikken Angola om investeringsfremme ("aftalen").
- (2) Den 18. november 2022 blev forhandlingerne om aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Angola afsluttet med et positivt resultat.
- (3) Aftalen bør derfor undertegnes på Unionens vegne med forbehold af dens indgåelse på et senere tidspunkt —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Undertegnelsen af aftalen om fremme af bæredygtige investeringer mellem Den Europæiske Union og Republikken Angola (i det følgende benævnt "aftalen") godkendes hermed på Unionens vegne med forbehold af aftalens indgåelse.

Artikel 2

Generalsekretariatet for Rådet udarbejder fuldmagtsinstrumentet til undertegnelse af aftalen på Unionens vegne, med forbehold af dens indgåelse, til de(n) person(er), der er udpeget af forhandleren af aftalen.

Artikel 3

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne

Formand